

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Davida Kádnera, Marka Černocho, Martina Lanka, Olgy Havlové, Jany Hnykové, Karla Fiedlera, Jiřího Štětiny a Augustina Karla Andrieleho Sylora na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 675)

Vláda na své schůzi dne 18. ledna 2016 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a vyslovila s tímto návrhem zákona **nesouhlas**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda nikterak nezpochybňuje právo každého bránit se agresivitě pachatelů trestných činů, nicméně předložený návrh považuje za neopodstatněný a z hlediska použité formulace za nevhodný a nezpůsobilý dosáhnout zamýšleného cíle.
2. Vláda se domnívá, že současná právní úprava nutné obrany v trestním zákoníku je i s ohledem na vývoj judikatury týkající se nutné obrany, která směřuje ke stále vyššímu respektování oprávnění obránce, pro účely posuzování trestnosti činů odvracejících útok na zájem chráněný trestním zákonem dostačující a není třeba ji měnit.
3. Vláda nepovažuje za systémové vázat nutnou obranu, tj. obecný institut trestního práva, jen na jednu konkrétní situaci, jakou je v návrhu uváděné nedovolené vniknutí do nemovitosti.
4. Vláda hodnotí jako značně problematický jednak nejasný vztah nově navrhovaného odstavce 3 v § 29 k jeho stávajícím odstavcům, jednak neprovázanost tohoto nového ustanovení s dosavadní úpravou trestního zákoníku. Tyto nedostatky navrhované úpravy by v praxi mohly způsobit problémy při aplikaci předmětného ustanovení a umožnily by v určitých případech vyloučit stávající limity nutné obrany. Takovou praxi vláda považuje za neakceptovatelnou.

5. Vláda dále upozorňuje na terminologické nedostatky návrhu spočívající především v použití pojmu „nemovitost“, který byl zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, nahrazen pojmem „nemovitá věc“. V této souvislosti vláda připomíná pojem „obydlí“ definovaný v § 133 trestního zákoníku, jehož použití by bylo pro daný účel z jejího pohledu vhodnější.

6. Vláda považuje za nevhodné i navrhované přechodné ustanovení, na základě kterého by vlivem doplnění § 29 o nový odstavec 3 měla být obnovována již pravomocně skončená trestní řízení. V tomto směru se návrh zcela vymyká koncepci obnovy řízení jako mimořádného opravného prostředku, jehož smyslem je odstranit nedostatky ve skutkovém zjištění pravomocných rozhodnutí v těch případech, kdy příčiny zjištěných nedostatků vyšly najevo až po právní moci rozhodnutí.